

Aan Ministerie van Klimaat en Groene Groei
Van Zorgverzekeraars Nederland
Datum 5 december 2024
Onderwerp Reactie Zorgverzekeraars Nederland op Ontwerp Klimaatplan 2025-2035

Geachte Minister van Klimaat en Groene Groei,

Via deze brief reageren we op het Ontwerp Klimaatplan 2025-2035 (hierna: “het plan”), zoals dat door uw Ministerie is gedeeld ter consultatie. Vanuit Zorgverzekeraars Nederland brengen we graag enkele punten met betrekking tot de zorgsector bij u onder de aandacht. We verwijzen hierbij ook naar de brieven vanuit de Groene Zorg Alliantie en de samenwerkende Brancheorganisaties Zorg (BoZ), die dezelfde/vergelijkbare aandachtspunten onder de aandacht brengen, en de Nederlandse Vereniging van Banken, die net als Zorgverzekeraars Nederland als systeempartij betrokken is bij de verduurzaming van de zorgsector.

Sparrenheuvel 16
Postbus 520
3700 AM Zeist
030 698 8911
info@zn.nl
www.zn.nl

Te weinig aandacht voor verduurzaming zorgsector

Het plan beschrijft de beleidsrichtingen waarmee Nederland toewerkt naar klimaatneutraliteit. We zijn verheugd om bij de uitgangspunten te lezen dat u om te komen tot de noodzakelijke transitie - onder andere - het belang van samenwerken tussen stakeholders onderschrijft. Gezien de forse impact van de zorgsector op het klimaat (7% van de nationale CO₂-voetafdruk en 4% van het afval)¹, betreuren we echter de (zeer) beperkte uitwerking van beleid voor de zorg in dit plan. Het verduurzamen van de zorgsector is cruciaal voor het op koers blijven van Nederland ten opzichte van de klimaatdoelen en voor de gehele economie. Bovendien vangt de zorgsector de gezondheidsschade op, die het gevolg is van klimaatverandering.

Regierol ministerie van VWS voor Green Deal Duurzame Zorg 3.0

De Green Deal Duurzame Zorg 3.0 (hierna: GDDZ 3.0) is momenteel de landelijke leidraad voor verduurzamingsinspanningen in de zorg. De GDDZ 3.0 helpt richting en coördinatie geven aan de verduurzamingsbeweging van de zorgsector en zorgverzekeraars vinden het waardevol om deze beweging met het veld voort te zetten. Uit het plan, dat in uitwerking reikt tot 2035, wordt niet duidelijk wat we mogen verwachten van de Rijksoverheid met betrekking tot een eventuele voortzetting van de GDDZ 3.0 na 2026. Als er geen vervolg op de GDDZ 3.0 komt, worden investeringen die gedaan zijn in een gezamenlijke aanpak teniet gedaan. Graag benadrukken we de noodzaak van een doorlopende ‘regisseursrol’ van VWS in het verduurzamen van de zorg. Wij menen dat de zorgsector gebaat is bij een Ministerie van VWS dat richting kan geven aan de verduurzamingsbeweging en voor coördinatie kan zorgen. Het zou onzes inziens daarom helpend zijn als de Rijksoverheid in het Klimaatplan 2025-2035 (wellicht in algemeenheid) een dergelijke regierol voor departementen beschrijft. Met het wegvallen van deze rol door het Ministerie van VWS ontstaat een risico voor de huidige gestroomlijnde, uniforme aanpak. Dit zou de maatschappelijke kosten van de verduurzaming van de economie onnodig laten oplopen. Ook zien we de noodzaak van uniforme monitoring van reeds gemaakte afspraken in de GDDZ 3.0 door de

¹ <https://www.greendealduurzamezorg.nl/>

overheid, zodat inzichtelijk wordt wat de inspanningen tot nu toe hebben opgeleverd en waar verbetering nodig is.

Betrek zorgverzekeraars bij circulaire zorg en maatregelen die volgen uit RIVM onderzoeken

Één van de concrete punten over de zorgsector die in uw plan worden genoemd, betreft de inzet op circulaire zorg. Zorgverzekeraars staan positief tegenover dit voornemen. Wij ervaren dat hier knelpunten liggen die in samenwerking zouden moeten worden opgepakt. Ook zien we de toegevoegde waarde van de initiatieven waaraan het RIVM, het ZiNL en de NZa zullen werken. Er wordt aangegeven dat 'samen met de zorgsector aan circulaire zorg' gewerkt zal worden. Op welke wijze hierbij zorgverzekeraars en zorgaanbieders worden betrokken is echter niet duidelijk. Via deze weg verzoeken we hier meer duidelijkheid over te geven in de uitwerking van het plan en geven we aan hier graag bij betrokken te worden.

In dezelfde passage wordt genoemd dat de inzichten die uit RIVM onderzoeken blijken, zullen helpen bij 'concrete beleidsmaatregelen'. Wat hieronder wordt verstaan is voor ons onduidelijk. Ook hiervoor geldt, dat we graag met u meedenken in de uitwerking en uitvoering hiervan, om te zorgen dat dit aansluit bij de praktijk van het zorgveld.

Verantwoordelijkheid ministerie van VWS in verduurzaming zorgsector

Tot slot wordt in het plan ons inziens terecht gesteld dat tussen departementen en vakministers afgestemd moet worden over beleid en het realiseren van de doelen van verduurzaming. Waar u eerder de substantiële bijdrage van de zorgsector in verduurzaming erkent, is het voor ons van groot belang dat vervolgens ook de verantwoordelijkheid van het Ministerie van VWS wordt toegevoegd aan de voorgestelde governancestructuur. Wij realiseren ons dat het betrekken van meer departementen ook een investering vraagt van het ambtenarenapparaat van de Rijksoverheid; in onze visie is dit niet enkel een kostenpost, maar een investering in de nationale kenniseconomie waarmee Nederland de opgedane inzichten en ervaringen in de verduurzaming van de eigen economische sectoren als internationaal exportproduct (deels) kan terugverdienen.

Zorgverzekeraars Nederland, december 2024